

Саха республикатын
Ньурба улуунун хаһыата
Хаһыат 1937 сылтан тахсар

2023 сыл
алтынньы 26 күнэ
Чэппиэр ● 42 № (12066)

НЬУРБА

12+

ОГНИ НЮРБЫ

Бүгүнгү
нүөмэргэ

Кэрэхсээнг.

Улууска бэлиэ түгэн /1,2

Почта редакции.

Дети легендарной Амакинки /5

Медстрахование.

Табыгастаах, эрэллээх,
кыамталаах "Капитал МС"
тэрилтэ үлэтин туһунан /7

Дьикти дьылҕалаах игирэ оҕолоох ийэлэр

Игирэлэр - айылҕа сэдэх, дьикти кестүүтэ буолар. Кинилэргэ кыра эрдэхтэриттэн дьон болҕомтото хатанар, кинилэри наар тэнгиллэр, ураты көрүүнү эрэйлэр. Ол эрэн игирэ оҕо – тангара бэлэбэ диэн мээһэбэ эптэтэх буолуохтаахтар. Игирэлэр бэйэ-бэйэлэрин кытары кестүбэт ситиминэн сибэстээхтэр, ураты сыһыаннаахтар.

Билигин сыл биір ураты кэмэ буола турар – ийэбэ аналлаах декада. А.Я. Овчинникова аатын сүгэр «Түһүлгэ» норуот айымньытын дьэитигэр «Ийэ – аан дойду аанньала» диэн бырайыакка ийэ декадатын чэрчитинэн, алтынньы 20 күнүгэр игирэ оҕолордоох ийэлэри чиэстэтилэр.

Олус истин, сэргэх тэрээһин геройдарынан Евдокия Захарова игирэ кыргыттарынаан, Евдокия Пахомова кэргэнинээн, игирэ кыргыттарынаан, Ирина Николаева игирэ уолаттарынаан, мань тэнгэ игирэ уолаттардаах Розалия Павлова дьэ кэргэнигэр үс көлүөнэ игирэлээх, игирэ кыргыттардаах Елена Иванова, игирэ оҕолордоох Альбина Тогонова, улуустаагы игирэлэр түмсүүлэрин төрүттээбит Виктория Федорова игирэ уолаттарынаан,

өрөспүүбүлүкэбэ, Россияҕа холобур буолар дьэ кэргэнинэн ааттаммыт Дина Дойдукова игирэ кыргыттарынаан, Лиана Кылырова икки төгүл игирэ оҕолорунаан, Елена Михайлова игирэ уоллаах кыһыһынаан буоллулар.

Сыанаҕа хас биірдиилэрин туһунан кэпсээн, хас биірдиилэригэр болҕомто ууран олус долгутуулаах тэрээһин буолла. Ийэлэри дьэ кэргэттэрэ, аймахтара, түөлбэлэрэ, биір идэлээхтэрэ, доботторо, биіргэ үөрэммиттэрэ, түмсүүлэр эбэрдэлээтилэр. Көрөөччүлэр дохсун ытыстырын тыаһын бэлэхтээн, дьикти дьылҕалаах ийэлэр харахтара үөрүүнэн туолла.

Игирэ оҕолордоох дьоллоох ийэлэргэ истинник сүгүрүйэбит.

Октябрьскай нэһилиэк дьаһалтатын пресс-сулууспата.

Ыспырапка: Статистика көрдөрүүнэн, кэнники сылларга игирэлэр төрүүлэрэ элбээн иһэр эбит. Ньурбатаагы ЗАГС уонна киин балыһа иһитиннэриилэринэн, быйыл, 2023 сылга Ньурба улуунугар үс икки игирэ оҕо төрөөбүт эбит, былырын үс икки игирэни кытары үс игирэ оҕолор күн сирин көрбүттэр. Манна даҕатан этэххэ, былырын күн сирин көрбүт үс игирэлэр Сандал, Эрчим уонна Уйгун бүгүн биір саастарын туоллулар. Түгэнинэн туһунан Васильевтар дьэ кэргэттэрин улуус хаһыатын аатыттан эбэрдэлиибит!

Икки төгүл игирэлээх, алта оҕолоох Кылыяровтар дьэ кэргэттэрэ.

Анонс

Бэлиэ түгэн

Аканалар ыра санаалара туолла. Нэһилиэнньэ ыраас иһэр уунан хааччылынна

Марха өрүс таһынаагы нэһиликтэри ыраас иһэр уунан хааччыыы улуустаагы тосхолунан, улууска «АЛРОСА»-тан киірэр үптэн 6 мөл. солк. көрүллүбүтэ. Аканаҕа былырын 60 м диригнэ сир аннынаагы уу булулан, ыстаансыйа онгоһулунна.

«Аныгы технологиялар сайдан иһэр кэмнэригэр, араас дыан, ыарыы элбэҕэр иһэр уубут ырааһыран дьонго тиэрдиллэрэ олус үчүгэй, дьон доруобуйата даҕаны түпсүо турдаҕа», - диэн олохтоохтор үөрүүлэрин үллэстэллэр.

Сотору кэминэн ыраас иһэр уунан ханнык нэһилиэк хааччылымай? Бу туһунан 2 стр. ааҕын.

Антоновкаҕа аспаалламмыт Теленков уулуссата аһылынна, нэһилиэк тымыр уулуссаларынан эргиччи сырыы олохтонно

Ньурба улуунугар Саха сиригэр бастакынан тыа нэһиликтэрин уулуссаларын аспааллааһын пилотнай бырайыага олоххо киірэр турар. Манна СӨ Суол фондатыттан ирээттэһэн, СӨ тырааныспарын уонна суол хаһаайыстыбатын миниистиристибэтэ уонна Ньурба улууһа кыттыһаллар. Быйыл эмиэ бу бырайыак чэрчитинэн Ньурба-чаанҕа 1200 м усталаах П.Николаев уул. аспааллаан онордулар.

Убайаанҕа өр күүппүт обуруот аһын харайар ысқылаат аһылынна

Уруккута ас-үөл кэмбинээтин территориятыгар овощехранилище хапытаалынай өрөмүөн кэнниттэн үлэбэ киірде. Овощехранилище улууска алмаастан киірэр үптэн харчы көрүлэн өрөмүөннээнэ. Гааһынан сылытыы, сырдатыы уонна бытархай өрөмүөн үлэтэ ытылынна.

Нэһилиэнньэттэн хортуоппуй соботуопкалыахтаахтар уонна баҕалаах дьонтон хортуоппуйдарын манна уурдарыыга ылыахтара. Элбэх дьон харайар сирдэрэ суох, онон үгүс кыһалҕаны быһаарыа. Манна 200 туоннаны хортуоппуйу, обуруот астарын харайыахха сөп. Сиһилии 2 стр. ааҕын.

Бүлүү куоратынан ааһар федеральной суолу Ньурбатаагы «РИК Автодор» тэрилтэ онорон бүтэрдэ.

Бу үлэ уопсай суумата сөбүмэр – 1 млрд. 250 мөл. солк.

Бу икки эбийиэккэ Ньурбатаагы филиал 2 биригээдэтэ үлэлээтэ. Манна 5,4 км уулусса сырдатыыта тардылынна, 44 светофор туруорулунна, 5,1 км сатыы дьон уулуссаны туорааһына уонна тротуардар, 1,3 км перилалаах абыраада, 5 оптобус тохтобула онгоһулунна.

Күн бүгүн Саха сиригэр А-331 «Бүлүү» тыраасса 600-тэн тахса км аспаалланна.

Эһиил федеральной суол онгоһуута ханан ытыллымай? Сиһилии 2 стр. ааҕын.

Чуукаарга ыаллар киин ититэр ситимгэ холбоннулар Чуукаарга быйыл сайын СДК хочуолунайын дьэитин эргэтин көтүрэн санганы туттулар. 2021 с. оройуонтан киірбит көмө харчынан нэһилиэнньэни, чуолаан «Эбэ» түөлбэ ыалларын, киин иттиигэ холбуур сыаллаах турбалар ылыллыбыттара. 2022 с. ОДЬКХ үлэһиттэрин күүһүнэн магистральнай турба тардыллыбыта. Барыта 14 ыалтан иттиигэ холборго сайаапка киірбитэ. Магистральтан дьэбэ холбор турбаларын, атын да тэриллэрин сайаапкалаахтар бэйэлэрэ ылан холбоноллор. Быйылгы кыстыкка Стрижевскай уул. - 6, Лесная уул. 1 ыал толору холбонон дьэилэригэр итии киірде.

Надежда КАЗАКОВА,
Чуукаар.

Бэлиэ түгэн

Геннадий АНТОНОВ.

Алтынны 19 к. улуус баһылыга Алексей Иннокентьев Аканаҕа ууну ыраастыыр ыстаансыйа аһыллар үөрүүлээх тэрээһинигэр кытынна. 60 м диригнэ сир аннынаабы уу булуттан, скважина хаһыллан, ыстаансыйа дьыэтэ тутуллан нэһилиэк олохтоохторо ыраас иһэр уунан хааччыллылар.

Нэһилиэк баһылыга Ефрем Семенов кэспииринэн, былырын үттээн уутун булбуттар.

«Бастаан дэриэбинэ орто-тугар үттэспиттэригэр 160 м диригнэ түһэн ууну булбакка ыксаппыттар, - диир Ефрем Михайлович. - Онтон Эбэ кытыгыгар кириэн үттээн, 60 м диригнэ булбуттара. Утун саппааһа элбэх, анаалыһа үчүгэй эбит. Марха өрүс таһынаабы нэһилиэк-тэри ыраас иһэр уунан хааччыйы улуустаабы тосхолунан, улууска «АЛРОСА»-тан кириэр үптэн 6 мөл. солк. көрүллүбүтэ. Ыраас уу ыстаансыйатын бэдэрээтчи «Гидросфера» ХЭТ аҕалан тутта. Ыраастаммыт ууну бодобуос таһар буолуоҕа.

Аканаҕа ыраас уу ыстаансыйата үлэлээтэ

Ыстаансыйаны урбаанньыт В.М.Харламов үлэлэтэр, Олег Николаевич Иванов диэн олохтоох үлэлиир киһини кэспэтэн анаатыбыт. Ыраас уу син-биир Нурба куорат сыанатынан атыланыаҕа. Дьон-сэргэ ыраас уунан хааччыллан, улууспут салалтатыгар махталбыт улахан».

Ыстаансыйа үлэтин бастакы күнүгэр олохтоохторго уу босхо бэрилиннэ. Олохтоохтор үөрүүлэрэ улахан, туруорсуулар олоххо кириэн ыраас уунан хааччыллан бары даҕаны үөрбүттэрин-

астыммыттарын эттилэр.

Акана нэһилиэгин олохтооҕо Валерий Торохов: «Уутынын боппурус. Биһиги сэбиэскэй кэм саҕана Эбэбит уутун эмиэ иһэ олохтоохтор, ол уубут даҕаны үчүгэй этэ. Билигин уубутун скважинаттан сир анныттан хостуур буоллулар. Аныгы технологиялар сайдан иһэр кэмнэригэр, араас дьан, ыарыы элбэһэр иһэр уубут ырааһыран дьонго тизриллэрэ олус үчүгэй, дьон доруобуйата даҕаны тупсуо турдаҕа».

Убайаанга оҕуруот аһын харайар ыскылаат аһылынна

Алтынны 19 к. Нурба к. Убайаан микро-оройуонугар уруккута ас-үөл кэмбинээтин территориятыгар овощехранилище хапытаалынай өрөмүөн кэнниттэн үлэһэ киирдэ. Үөрүүлээх тэрээһингэ улуус баһылыга Алексей Иннокентьев, улуус Сүбэтин бэрэссэдээтэлэ Нюргуяна Михайлова, тыа хаһаайыстыбатын департаментин салайааччыта Леонид Ушканов, урбаан, эргин уонна олохтоох онгорон таһаары департаментин салайааччыта Михаил Пан уо.д.а. кытыннылар. Сахалыы сиири-туому СӨ норуодунуй уонна үтүөлээх артыыһа Борис Борисов ситэрдэ.

лаевич. – Овощехранилищеҕа сүрүннээн гааһынан сылытыы, сырдаттыыта уонна бытархай өрөмүөн үлэтэ ытытылынна. Тутуллан баран үлэлээбэтэ 10-тан тахса сыл буолбут эрээри, син үчүгэй-дик түрбүт эбит. Быйыл овощехранилище сөргүтүллэн үлэлээн, нэһилиэниэттэн хортуоппуй соҕутоопкалыахтаахпын уонна баҕалаах дьонтон хортуоппуйдарын манна уурдарыыга ылыахпыт. Манна 200 туюннаны хортуоппуйу, оҕуруот астарын харайыахха сөп. Улууһум дьаһалтатыгар уонна тыа хаһаайыстыбатын департаментыгар улахан махталлаахпын уонна салгыы даҕаны бу курдук көмө-өйөбүл баар буоларыгар баҕарабын».

Овощехранилище улууска алмастан кириэр үптэн харчы көрүллэн өрөмүөннэннэ. Гааһынан сылытыллар, газгольдеры урбаанньыт Николай Тихонов туруорбут. Оҕуруот аһын харайар ыскылааты Андрей Тихонов үлэтиһэ.

«Хортуоппуй олордутунан дьарыктанар бааһынай хаһаайыстыба тэринэн үлэлээбитим син ыраатта, - диир Андрей Нико-

Элбэх киһи хортуоппуй олордутунан дьарыктанар, ол эрээри харайар сирдэрэ суох, ыал барыта онгучахтаах буолбатах, аны баттарыыта даҕаны кыһалҕалардаах буолар. Онон сири кытта үлэ бу салаата салгыы сайдыаҕар харгыстар бааллар этэ. Овощехранилище үлэлээн бардаҕына үчүгэй өттүгэр уларытыы тахсарыгар эрэл улахан.

Геннадий АНТОНОВ.

Антоновкаҕа аспаалламмыт Теленков уулуссата аһылынна

Алтынны 19 к. Октябрьскай нэһилиэгэр аспаалламмыт Теленков уул. аһыллытын үөрүүлээх сиири-туома ытытылынна. Кэрэ-бэлиэ тэрээһингэ улуус баһылыга Алексей Иннокентьев, улуус Сүбэтин бэрэссэдээтэлэ Нюргуяна Михайлова, ИСУ салайааччыта Константин Иванов, нэһилиэк баһылыгы солбуйааччыта Александр Иванова, «РИК Автодор» Нурбатааҕы филиалын үлэһиттэрэ, нэһилиэк олохтоохторо уо.д.а. кытыннылар. Элбэх эбэрдэ-махтал тыллара этилиннэ, үлэлэспит дьонго наҕараадалар туттарылыннылар.

Улуус баһылыга Алексей Иннокентьев Саха сирин бастакынан Нурба улуунугар тыа нэһилиэктэ-

рин уулуссаларын аспааллаһыҥҥа олоххо киллэриллэр пилотнай бырайыагы СӨ Суол фондатыттан ирээтгэ-һэн үбүлээн өйөөбүт биир дойдулаахпыт, СӨ тырааныспарын уонна суол хаһаайыстыбатын миниистиригэр Владимир Сивцевкэ, манна үлэлэспит ИСУ салайааччыта, И.Д.Теленков сиэн быраата Константин Ивановка, «РИК Автодор» Нурбатааҕы филиалын үлэһиттэригэр истинг-иһирэх махталын тиэртэ, тэрилтэ гендиректэрин солбуйааччыта Сергей Никифоровка анаммыт эбэрдэ суругу уонна бэлэҕи туттарда.

Аалай лиэнтэни Алексей Иннокентьев, Нюргуяна Михайлова, Александра Иванова, Константин Иванов, АТП дириэктэрэ Александр Потапов уонна «РИК Автодор» Нурбатааҕы филиалын аспаал-бетон собуотун сала-

йааччыта Владислав Васильев быһа кырыйдьылар. Дьон үлүскэн үөрүүтүн ортоугар аспаалламмыт уулуссанын бырааһынныктыы саарыктарынан симэммит массыналар айаннаатылар.

Быйыл «РИК Автодор» АУо Нурбатааҕы филиалын үлэһиттэрэ Нурбачаанга 1200 м усталаах П.Николаев уонна Антоновкаҕа 900-тэн тахса м усталаах Теленков уул. аспааллаан онордулар. Улууспут номоххо сылдьар олохтооҕо, «Нурба» сопхуос бастакы дириэктэрэ, аатырбыт мелиоратор Илья Теленков төрөөбүтэ 110 сылын көрсө, кини аатын сүгэр нэһилиэк биир киин уулуссата кытаанах бүрүөһүнэнэн, нэһилиэк тымыр уулуссаларынан эргиччи сырыы олохтонно.

Геннадий АНТОНОВ.

Күндээдэҕэ саҥа спорт-саала тутуллар

Күндээдэҕэ «Мин Сахам сирэ – 21-с үйэ» Үтүө дьыала хамсааһын чэрчитинэн саҥа спорт-саала тутулла турар. Үлэ «Мин Сахам сирэ – 21-с үйэ» Үтүө дьыала хамсааһын чэрчитинэн барар. Күндээдэ спорт-саалата Нурбаҕа 2027 с. СӨ норуоттарын IX Спортивнай оонньууларын көрсө, улууска тутуллар 7 эбийиэктэн биридэстэрэ буолар.

Алтынны 18 к. улуус баһылыга Алексей Иннокентьев үлэтин хаамытын билистэ. Күндээдэ нэһилиэгин баһылыга Яков Замятин иһитиннэрбитинэн, бэдэрээтчинэн «Стройресурс» ХЭТ буолар (гендириэктэр Михаил Саввинов). Тутуу 3 источниктан үбүлэнэр: Үтүө дьыала хамсааһынын ди-

риэксийэтиттэн уонна улуус, нэһилиэк бүүдүүтэриттэн.

«Үлэтэ былырын саҕаламмыта, акылаатын түһэрэн бетонун кутан баран тохтообуттара, - диир Яков Евгеньевич. - Билигин каркаһын оноруугу 3 киһи үлэли сылдьар. Ол иннинэ аһыйах киһи кэлэн бетонугар үлэлээбиттэрэ. Көҥдөйө быйыл туруохтаах этэ эрээри, сэндвич-панела хойу-таан бытаардылар. Графиктан хаалан иһэллэр. Сэндвич-панель кэллэбинэ эһиһил көҥдөйө бүтүөхтээх, онтон сонно аукционунан иһинээҕи кырааскатын, муостатын, уотун-күөһүн үлэтэ барыаҕа. Спорт-сааланы эһиһил бүтэрэн үлэһэ киллэрэргэ былаанныы-быт».

Геннадий АНТОНОВ.

19 октября в Якутске состоялось открытие мемориальной доски советскому и партийному деятелю, первому нарком просвещения, министру образования Якутской АССР, депутату Верховного Совета Якутской АССР Семену Семеновичу Сюльскому. Мемориальная доска была установлена на стене здания Детской

школы искусств № 1 по улице Ярославского, 27.

Организаторами мероприятия, проведенного в рамках 115-тилетия С.С. Сюльского, выступили постоянное представительство и землячество Нюрбинского района в Якутске. Данное здание было выбрано неслучайно – на этом месте

К 115-летию Семена Сюльского

В центре Якутска почтили память первого наркома

ранее был расположен дом, в котором жил Семен Сюльский.

На торжественной церемонии в честь земляка приняли участие народные депутаты республики Юрий Николаев, Владимир Прокопьев, Антонина Григорьевна и Георгий Балакшин. Исполнительную власть представила первый заместитель министра образования и науки РС (Я) Алевтина Аргунова.

Добрые слова о руководителе, внесшем огромный вклад в развитие системы образования и культуры молодой Якутской республики, также сказали племянница Семена Сюльско-

го, отличник образования РС (Я), ветеран труда РС (Я), почетный ветеран труда в сфере образования РС (Я), обладатель премии Главы РС (Я) «Лучший педагог дополнительного образования», финалист Всероссийского конкурса «Сердце отдаю детям», финалист Всероссийского конкурса «За нравственный подвиг учителя», методист ГАНОУ РС(Я) «Республиканский ресурсный центр «Юные якутяне» Надежда Пермикина и Отличник образования РС (Я), почетный житель Сюлинского наслега Нюрбинского района Матрена Аммосова.

Честь открытия памятного знака Семену Сюльскому была возложена на его внука, главу Момского улуса в 2003-2008 гг., народного депутата республики IV созыва, Отличника образования РС (Я), председателя комиссии по АПК, развитию села и МСУ Общественной Палаты РС (Я), обладателя знака «Гражданская доблесть» Сергея Сюльского и племянницу Надежду Пермикину. Собравшиеся возложили живые цветы в память о славном сыне народа саха.

Александр ИЛЬИН-ЕГОРОВ.

Ийэ нэдиэлэтэ

Антонина СЕМЕНОВА.

Нурба Чаппандатыттан төрүттээх Виктория Валерьевна Степанова үс уолаттар амарах ийэлэрэ, 1 саастаах сизэн күндү эбээтэ буолар. Виктория Валерьевна Нурба улуунун Сүбэтигэр 15-с сылын исписэлиининэн, «Биир Ньыгыл Арасыйыа» баартыйатыгар Нурбатаабы олохтоох салаа толороочу сэкирэтээринэн үлэлиир. Кини иллэнг кэмигэр волейболунан дьарыктанар, Нурба куорат хамаандатын капитана буолар.

- Мин Чаппанда нэһилиэгиттэн төрүттээхпин. Түөрт оҕолоох Валерий Семёнович, Тамара Афанасьевна Алексеевтар дьиэ кэргэннэригэр төрдүс оҕонон күн сириин көрбүтүм. Аҕам 4 саастаахпар тийһиттэн сүһүрүүнү ылан, баара-суоҕа 31 сааһыгар олохтон туроабыта.

Ийэм оскуолаҕа итээччинэн үлэлиирэ, түөрт оҕону соҕо бун кэриэтэ ииппитэ. Биһиги атын оҕолортон хаалсыбакка улаатарбытыгар икки эбээлэрбит Михайлова Мария Харитоновна - Повар Маайа, Васильева Мария Гаврильевна - Санитар Маайа көмөлөспүттэрэ, - диэн Виктория Валерьевна төрөптүттэрин туһунан ахтан ааста.

- Кэргэмминэн Виктор Петровичтыын «Дорҕоонго» үлэли сылдыан билсэн ыал буолбуппут. Ус оҕолоохпут. Кэргэним суукка системнай администраторынан үлэлиир, - диэн тус олобун туһунан билиһиннэрдэ.

- «Биир Ньыгыл Арасыйыа» баартыйата Арасыйыаҕа араас бырайыак-куонкуустары тэрийэн ыытар. Ааспыт сыллаахха бырайыакка кыттыамын иистэнэр массына ылан СВО сыаҕар туттарбыппыт, онтубут кыамтата кыра буолан, быйыл улахан массына уонна электрическэй быһар быһах ылыбыт. Маны таһынан Үөдэй нэһилиэгэр Уус дьиэтэ тутуллубута.

Аныгы оҕо дьиэбэ сотовай телефонна, гаджека убанан хамсанара аһыйах буолан, оҕо таһырдыа салгынгга дьарыктанар сирэ баар буолуохтаах диэн,

Ийэ дьоллоох буоллаҕына, дьиэ кэргэн дьоллоох буолар

Виктория Валерьевна дьиэ кэргэнэ.

өссө 2020 сыллааха куонкурука кыттыамын, 200 тыһ. солк. суумалаах тренажердары ылар чиэстэммитим. Олорор дьиэм аттыгар, уруккута СЭС хонтуората бырабыллан турар сириин ыраастатан тренажердары туруортарар санаалаах эчим. Туох кистэлэ кэлиэй, иһэр-аһыыр дьон мустаннар, уокурук олохтоохторугар мэхэйи, кутталы үөскэтэллэр. Учаастак докумуона онҕууларга күчүмэбэйдэр дээх эбит. Онон Лермонтовскай түөлбэ урукку оҕо былаһаакката турар сириин чөлүгэр түһэрэргэ, саас эрдэ олохтоохтор тахсаамыт территорияны ыраастаабыппыт. Лермонтовскай түөлбэ дьокутаата Марина Владимировна Перфильева-лыын биир сүбэнэн үлэлибит. Билигин оҕо былаһаакката төгүрүччү күрүөлэнэн, тренажердар миэстэлэрин булан туруорулун-

нулар. Манна оҕо-аймах сөбүлээн мустар, ооньуур, дьарыктанар сирэ буолла.

Былаһааккаҕа үлэли сырыттаһытына биир обургу оҕо таах хаама сылдыарын көрөн: «Кэл, биһиэхэ көмөлөс эрэ», - диэн көрдөстүбүт. Оҕо сөбүлэстэ эрэри, манна дьокутааттар, чиновниктар үлэлиэхтээхтэрин туһунан тус санаатын эттэ. Оноуа оҕоҕо быһааран: «Манна дьокутаат Марина Владимировна бэйэтинэн үлэли сылдыар, отгон мин «Биир Ньыгыл Арасыйыа» партия сэкирэтээрэ буолабын», - диэбиппэр уолбут сөхтө аҕай. Салгыы чиновниктар, дьокутааттар үрдүк хамнастаахтарын туһунан таарыйан ааста. Оноуа куорат дьокутааттара хамнаһа суох үлэлиллэрин, райсовет бэрэсэдээтэлигэр эрэ хамнас көрүллэрин туһунан быһаараач-

чы буоллубут. Уолбут мух-мах баран хаалла, чочумча буолан баран: «Ұтүө дьыаланы онгоргут иһин махтанабын», - диэтэ. Ити курдук көрүдүөс соҕус түгэн буолбута.

Билигин күн кылгаан, киэһэ эрдэ харанарарынан, уһун кыһынны кэмнэргэ былаһааккабыт таһа уоттаах буоларын туһугар Марина Владимировна-лыын үлэлэхтээхтэ, РЭС (салайааччы А.И.Егоров), улуустаабы ОДьКХ инженерэ А.П.Савинов утары баран көмөлөһөннөр, остуолба турда, уот ситимэ тардылынна. Оҕолор сырдыкка мустар буолуохтара.

Түөлбө олохтоохторугар, биһиэхэ утары баран көмөлөһөр «Ситистрой» (Федорова А.А.), «Ника» (Никифорова А.Е.), «Мебель Уют» (Самсонов А.В.) аты кииннэригэр махталбын тиэрдэбин.

Виктория Валерьевнаттан: «Саҥа ыал буолбут эдэр ийэлэр-

Нурба к. волейболга хамаандатын капитана.

Уопсастыбаннай үлэ.

гэ тугу баҕарыан этэй? - диэн ыйытыбыр: «Ийэ дьоллоох буоллаҕына, дьиэ кэргэн дьоллоох буолар. Эдэр ийэлэр уопсастыбаннай үлэбэ актыбынайдык кыттан иһэллэригэр сүбэлиэм этэ. Дьон-сэргэ орто-тугар сылдыар киһи ситиһитэ элбэх буолар», - диэн түмүктээтэ.

Виктория Валерьевна түөлбэ үлэтэ сөргүтүллүбүттэн түөлбэ аҕам саастаахтарын, эдэр ийэлэри илиилэригэр талааннаах дьоннору кытары көрсүһүннэрэн, араас маастар-кылаастарга кытыннаран, Нурба биллиилээх дьонун кытары билиһиннэртээтэ. Кини уопсастыбаннай үлэ диэнинэн эрэ мунгурдаммакка, дьон түмсүүлээх буоларыгар, бэйэ-бэйэлэрин кытары алтыһалларыгар суол арыйда. Эдэр ийэ, түөлбэ салайааччыта билигин да былаана элбэх, киниэхэ ол былаана туоларыгар ситиһини баҕара хаалабын.

В рамках проекта «Дети Амакинки» очень хочется рассказать еще об одной прекрасной семье, родившейся в Нюрбе и присутствующей при рождении и становлении новоиспеченной Амакинской экспедиции. Семье доброй, дружной и интересной, но с очень непростой судьбой.

Тамара Ивановна Самарина родилась в г. Калуга (кто читал о моих родителях, вспомнят, что моя мама тоже выросла в Калуге, такое вот интересное стечение обстоятельств.... Правда, познакомятся девушки много позже, в Нюрбе, и не сразу, но на всю жизнь станут подругами). Выбрав самую, пожалуй, романтическую профессию геолога, встал вопрос, куда ехать поступать. В Москву боязно: огромный конкурс, да и далеко. Потому Тамара с подружкой выбрали Горный институт в Свердловске. В 1959 году он успешно окончен, и по распределению девушка попала в Якутск. Дорога до столицы Якутии в то время была суровой. До Усть-Кута вместе с другими молодыми специалистами (синоптиками, врачами, учителями) ехали на поезде по железной дороге, а дальше на пароме, который шел целых 11 дней! На следующий день прибывших молодых специалистов собрали в партийной комнате и сориентировали, на каких предприятиях - по всей огромной Якутии - хотели бы их видеть. Тамара выбрала Нюрбу, и стала сотрудницей Комплексной геологической экспедиции, прародительницы славной Амакинки.

Легендарное общежитие с ироничным названием «Золотой клоп» стало первым местом жительства начинающего геолога. Пошли трудовые будни: летом - поле, зимой - камералка. Всем известного комплекса на берегу Вилюя еще не было, и камералили здесь же, рядом с общагой.

Юрий Макарович Усов родился на Украине, на Полтавщине, в с. Лохвицы. Отец занимал политический пост, потому колесили по всей стране. И все дети (Владимир, Инна, Галина и Лидия) родились в разных городах страны. Вопрос с поступлением парень решил по-мужски: сразу в Москву, в МГРИ! Окончил Московский геолого-разведочный институт геофизиком в 1958 году. За годы учебы очень сдружился с Будимиром Гаврильевичем Андреевым, распределенный в Нюрбу.

В то время кто не попадал в гостиницу, квартировались в домах местных жителей и жили одной дружной семьей, делили стол и кров. Юрий поселился у своего институтского друга. Тогда же зародилась его серьезная страсть к фотографии и документальным съемкам. Юрия Макаровича не стало в 2011-м, но до сих пор в семье бережно хранятся документальные кинохроники, заботливо переписанные его детьми на цифровые носители.

Экспедиция развивалась, росла, прибывающая молодежь из крупных городов «материка» - Москвы, Ленинграда, Свердловска и др., была полна

К 75-летию Амакинской экспедиции

Из плеяды «Детей Амакинки»

Тамара Ивановна и Юрий Макарович.

Т.И.Самарина.

Ю.М.Усов.

рабочим азартом - многие из них впоследствии выросли в настоящих корифеев своего дела: заслуженные геологи, Лауреаты государственных премий... Молодые специалисты привозили с собой новые песни, пели вечерами, собираясь на кухнях и в общежитии, читали стихи и литературные произведения шестидесятников, играли в самодеятельности. (О, как же мы, дети, любили эти вечера, когда на крохотных кухонках собирались дяди и тети Амакинки и пели эти душевные песни, а в крохотной комнатенке мы засыпали под них! Это были и бардовские песни, и частушки, и романсы, и песни всех союзных республик. А эти дяди и тети были настоящими, родными, т.к. являлись друзьями родителей и родителями наших друзей и подружек - по няне Наде, а потом и по детскому саду, школе. Но мы отвлеклись...) Были среди молодых специалистов ребята, кто самостоятельно изучал классические произведения на гитаре (Е. И. Газелериди), и джаз - на саксофоне (Лев Зимин). Также в досуге были лыжи, баскетбол, волейбол... и, конечно, Тамара и Юра ну никак не могли избежать встреч на волейбольной площадке!

Одна из самых красивых пар

Амакинки расписалась в Нюрбинском ЗАГСе 23 ноября 1961 года. Интересная деталь... Когда молодые пришли расписаться, дверь ЗАГСа оказалась закрытой: в магазине «выкинули» баночные маринованные помидоры, и все сотрудники стояли в длиннющей очереди где-то неподалеку. Доброжелательные прохожие, знавшие всех в лицо, разыскали в очереди делопроизводителя и отправили на рабочее место для заключения брака, пообещав сохранить за ней очередь. Забыв пропустить вперед невесту, обрадованный Юрий рванул за этой дамой... и тяжелая дверь больно ударила Тамару по пятке. Обидно! И тут же созрела мысль насолить жениху, чтоб запомнил на всю жизнь: не стала менять фамилию, осталась Самариной!

Поселилась молодая семья на ул. Тимирязева, в одноэтажных домах на четыре семьи. И в 1962 году в Нюрбе родился их первенец Сережа. Как и всех детей Амакинки, Сережу вначале возили к няне - тете Наде (Машиненко), но вскоре на помощь молодой семье приехала мама Тамары, Мария Лаврентьевна. А в 1965-м году семья пополнилась еще одним мальчишкой, назвали его Виктор. Недолго счастье было безоблачным... Родители и бабушка

Семья Усовых-Самариных.

Сергей Усов.

стали замечать, что дети порой странно ведут себя: в то время как другие ребята бегут на оклик родителей, мальчики как будто не замечают их появления. Стали наблюдать. А летом, в отпуск, отправились в Москву на обследование. Как гром среди ясного неба прозвучало заключение врачей: дети не слышат! Серезу определили в интернат для слабослышащих - такой оказался во Владимире. Витя был младше, потому вернулся с родителями в Нюрбу, а затем в Якутск, где до самой школы посещал детский сад. Спусти пару-тройку лет, семья вернулась в Калугу, где воссоединилась. Мальчишки стали учиться в Школе для слабослышащих на ул. Первомайская, затем доучивались в новой отстроенной школе на ул. Стекольников Сад.

Здесь же ребята стали посещать волейбольную секцию, благо, ростом и спортивными данными Бог наградила щедро - красивые парни, выше 195 см, с прекрасной спортивной закалкой (жизнь закаляла с рождения!).

Сергей Усов с 1981 года по 2008 - БЕССМЕННЫЙ игрок Сборной СССР и России, защищавший честь страны за рубежом, имеет множество медалей и наград. Мастер спорта СССР международного класса, чемпион Европы 1991 г., двукратный сурдлимпийский чемпион 1981 и 2009 гг., бронзовый призер Сурдлимпиады 2001 г. В 2013

году Сергей Усов торжественно пронес по Калуге Олимпийский огонь перед Сочинской олимпиадой.

Виктор защищал честь страны на чемпионатах России с 1983 по 2009 годы, имеет медали и памятные призы, подарки. С 1983 года в течение 10 лет в Российских чемпионатах команда занимала первые места, в этот период призы получали «натурные»: часы, бритвы, хрустальные вазы, пельницы и др. С 2000-ных - II и III места, и спортсменов снова стали награждать медалями.

Такие вот заслуженные братья!

У Сергея две дочери: старшая, Марина, закончила МАРХИ, работает в Архотделе г. Калуга. Младшая, Анна, унаследовала от отца спортивный дух: защищает честь Сборной России по волейболу среди слабослышащих, капитан команды. Команда готовилась к Сурдлимпиаде весной 2022 года в Бразилии, но события в стране помешали...

У Виктора одна дочь Екатерина, закончила дизайнерский факультет Московского государственного университета технологии и дизайна, фрилансер (к слову, Катя написала чудесные акварельки к моей книжечке, которая, к нашему большому огорчению, в том издательстве так и не состоялась).

Работает Сергей учителем физической культуры в той самой школе, которую закончил. Аня там же ведет волейбольную секцию. Жена Сергея Наталья - воспитатель в начальных классах, а также тренирует женскую волейбольную команду, имеет звание «Заслуженный тренер России».

Виктор в какой-то степени продолжает дело родителей - трудится на буровой, ООО АГС проводит бурение под инженерные изыскания. А жена Виктора Милена - учитель русского языка и литературы, занимает должность завуча.

Такая вот прекрасная спортивная династия «Детей Амакинки»...

А.Ю. КАРЕВА,
член Союза писателей России.

Патриоту иитии

Старай Русса оройуонугар балаган ыйыгар поисковой үлэсэ бастагы холонуу буолла. Уопсайа Сунтаар гимназиятыттан уонна Чурапчы Арыылаах оскуолатын оҕолоруттан састааптаах 12 буоламмыт «САХА СИРЭ – ИЛЬМЕНЬ» холбоһуктаах поисковой этэрээт аатыраммыт, олохтоох «Медведь» поисковой этэрээтин кытта кыттыһаммыт Пинаевы Горки дэриэбинэ улаһаатыгар баран үлэлэтибит.

Төһө да кураан сайын буоллар суол колеята толору уулардаах сириинэн Камаз-Сайгак массыынанан айаннаатыбыт. Аара буксуйан моһуогура сырыттыбыт. Айаннаан иһэн көрдөхпүнэ наар хордоҕой сирдэринэн барабыт. Хорутуллан баран быраһыллан хаалбыт бааһына сириин курдук түбэлэринэн үөһэ-аллара көтүөккэлэтин айанныыбыт. Ардыгар массыынабыт олорор сирбититтэн илгитэлээн кэбиһэр. Оҕолор ол аайы күлүү-салыы бөҕө.

Дэриэбинэттэн тэйдэхпит аайы маһа бөдөҥөн олох да түн тыа дойдутугар тийдибит быһыылаах. Көс кэригэ сир дэһэллэр. Былыргыта кыра-кыра хутордарынан бытанан олорбут дэриэбинэлэр сирдэринэн аһыталаатыбыт. Саамай улаханнара 20-чэ дизэлэч дэриэбинэ дириллэр. Онно маҕаһыннаахтара эбитэ үһү. Биир да дэриэбинэҕэ оскуолатта суох буолан олохтоохтор үгүстэрэ кэнники Пинаевы Горки дэриэбинэтигэр көһүтүлээн хаалбыттар. Сорохтор куораттаах сиргэ таласпыттар. Онон дьон сэргэ мэнээк сылдыһыт түбэтэ буолбут дойдуга тийдибит. Булчуттар эрэ сылдыһаллар эбит. Дэриэбинэттэн тэйдэхпит аайы кылылар таалалаабыт сирдэрэ, орохторо элбээн истэ. Эбиэс үүммүт бааһына улаһаатыгар 3 этэстээх шышка турар сиргэр тохтоотубут. Лааһырытын манна тэринэбит дьон буолла.

Москваттан вертолетунан булчуттар кэлэн эбиэс бурдугун сизэри кириэр эһэлэри ытыалаары шышка туттубуттар дьон быһаардылар. Эбиэни эһэлэри үүннэрэллэр дьон быһаардылар. Кэлин билбиһит тыйах, кабан суола да баар аһыт түбэтэ эбит. Ол булчуттарбыт эһэҕэ эрэ наадыһаллар үһү. Эһэ да дэлэй быһыылаах. Кэлин разведкаҕа сылдьан көрдөхпүтүнэ эһэ сааҕа элбэх.

Лааһырыт таһынан Ловать өрүскэ түһэр Боровская Росья дьон үрүйэ кэлэн аһар. Үрүйэ диэбиһит дьоннорум өһүргэнэ иһиттилэр. Үрүйэ буолбатах, үрүх, саас көрөрүн буоллар, күрүлээн-харылаан киһи чугаһыан да куттанар, билингигэ холооно суох атын хартыына дойдуга дириллэр. Ол үрэхпитигэр кирири аартыкпытыгар буруолаабака эрэ сытар эһэбит сүөккэммит сирэ чөмчөйө сытар. Урут мин наар сугунунан халыта сытар дьон кэпсээни истэrim. Көрдөхпүнэ, сыггарын буолбатах, хойуу бөлкөйө сытар. Аһылыга атын буоллаҕа. Кэлин билбиһит дьиикэй дьаабылыканы хото сириин ситэ бу-

Старай Руссаҕа поисковой үлэ. Айан, разведка

Айаннаан кэлибит.

һарбакка таһаарар улуу-дьаалы сылдыһыт. Эһэни куттуубут дьон Тумабыт харабынынан ытар, сотору-сотору үгүлүүр, улаханник айдаарыг диир. Ону умнан кээһэбит, ол иһин үксүн бэйэтэ үгүлээн ылар.

Бастагы күн айаннаан кэлибит, лааһырытын тэринибит: 5 балаакка турда, аһыыр остуол, ыскамайака, иһит уурунар долбуур, ас астыыр остуол, уот оттунар сир, онкучахтаах туалет оһоннубут, үрэхпитигэр кириэргэ суол солоннубут, дневальнайдар ананан ас буһарбытынан бардылар. Уу баһан хаачынныбыт, мас бэлэмниибит. Иккис күнтэн саҕалаан дьингнээх үлэбитигэр турунубут. Сарсыардаан аһылык, хомунуу кэнниттэн инструментаж, развод, дьэ онтон хаһар сирбитигэр айан. Бизэрэттэн арыый ордук сиргэ сатыы хаамабыт. Баран иһэн сотору-сотору үгүлэһэбит. Бастагы, онтон ортоку, салгыы бүтэник киһи үгүлүүр. Хаалаары гыннахтарына кэтэсирэ түһэбит.

Оннук айаннаан «Медведь» поисковой этэрээтэ сайын хаспыт сирдэригэр кэлибит. Чурапчыга эдэр поисковик үөрэҕин ытыа сырыттаахпытна ити сири булбуттарын туһунан биллэрбиттэрэ. Тума ыксаан бөҕө ону бэрэбиэркэлээри Старай Руссаҕа эрдэ барбыта. Чуолкай эбит дьон баран дьонун аҕалтаан 48 байыаһы хостообуттар. Ситэ хостообуттубут дьон биһигини наар онно кучуйар этэ. Мин наар Ретлеҕа тардыһабын, хайдыһаахха диибин. Чуолкай көтөҕөр сири буллаһытына бары Ретлеҕа сылдыһаахпыт дьон бүтэнигэр Тумам иннин ылбытым. Онтон разведка түмүгүнэн уонна көнүл ылыта олуйан ойуурга бары барар буолбуппун. Биһиги, санга үөрэнэр дьон быһыытынан, ойуурга барыстаахпыт дии. 6 хас онкучах хаһыллан сытара, уулаах этилэр. Сирбитин үөрэтэн баран, инструментаж кэнниттэн иккилии-үстүү буолан үлэлэстэн үлэлээн барбыппыт.

Олег уонна Сунтаар уола Кристиан икки буолан разведкаҕа барытара. Сотору-сотору үгүлэһэн ханна сылдыһалларын билэ сылдыһабыт, ону таһынан рациялаахпыт. Кристиан төрөптүтэрэ рация ылан бизрбиттэрэ туһалаабыта. Эбиэскэ оруубуна «пункт боепитания» дьон кэлин ааттаабыт сирбитигэр түбэһэннэр булумньу бөҕөлөөх

кэлбиттэрэ. Эбиэт кэнниттэн ол сирбитигэр 5 буолан тийдибит, эбии ону-маны буллубут. Ол кэнниттэн күнүн аайы икки миноискательбытын толору туһанан разведканы ытыаахха дьон сүбэлэстибит (биир миноискатели Олег илииттэн араарбат тэрилэ, иккис миноискатель Чурапчы үөрэҕин салаата Арыылаах оскуолатыгар бэлэҕэ). Ити үлэбитигэр 30-ча сыл ыстаастаах поисковик, профессиональнай байыаннай киһи Гайдученко Олег Александрович көмөтө улахан буолла. Булбут булумньубутун барытын быһааран кэпсээн иһэр. Кэнсирбэ баанкатын быһыытыттан көрөн бу биһинэ, бу ыһыммэтэр баанкалары, бу Норвегия кэнсирбэтэ дэтэлиир. Миноискатель тыаһыттан оннооҕор сири курдат төһө дирингэ, төһө улаханнаах тимир дуу, алюминий дуу, алтан дуу сытарын кытта быһаарар дьоһурдаах киһи. "Бу сүгэ сытар, бу лапкаакы сытар, ээ, бу тимир бытархайдара, оскуолактар буолуо, бу дирин соһуска улахан тимир сытар, манна туюх эрэ алюминий, манна ботуруон, манна гильза, бу граната" интин дьон эппитэ орубуна сөп буолан сөхтөртүүр. Киниттэн биһиги бэрт элбэҕи биһилибит. Кини баар буолан, сылдыһыт сирбит уопсай хартыынатын кытары быһаардыбыт.

Разведка саҕана буллубут тэриллэрбит туруктарыттан (туттар мал-сал, хачыанайдык ытыгыстаан оһонуллубут холодьбас, кырыс сири тизэрэгэ аһаммыт булуук, алдыаммыт иһит-хомуос о.д.а.) бу медсанбат кыра дэриэбинэ таһыгар олохсуйбут эбит дьон түмүктэтибит. Сэрии буолбут сирэ, бааһырыт байыастарга бастагы көмө оһорор сир, бу дьэ турбут сирэ, бу дьэ умайбытын тобоҕо, манна аттары туруора сылдыһыт сирдэрэ, икки техника тура сылдыһыт ырааһытата дьон суол-суол арааран уруһуйдаатыбыт. Буллубут блиндажтарынан сирдэттэххэ, наһаа улахан санитарнай чаас буолбатах курдук. Ол эрэн халлаан арыый сылыһыт кэмнэригэр туюх да эбии оһонуута суох балааккаларынан түспүт буолуохтарынан эмиэ сөп ээ. Кыстык балаакка сирэ олох анал оһонуктаах оһоһтооһингэн. Сааскы, күһүгүтү балаакка тура сылдыһыт сирэ, тулата ханаабалаах, бэйэтэ үрдэти-

Ретле дэриэбинэҕэ щубунан разведка.

лээх буолар эбит.

Быйыл барыта 110 байыас көтөҕүлүннэ. Сириин чинчийэн көрдөхпүнэ, аны икки обургу көмүллүү баар курдук уонна биридрилээн кыра эмиэ көстүөн сөбө буолуо. Мин сабаҕалыырбынан, аны 20-чэ буйууну ити түбэттэн көтөҕүөххэ сөп буолуо дии саныыбын. Тума буллубут сири үөрэтэн көрбүт уонна бу 364-с стрелковий дивизия 495-с медсанбатын дөкүмүөнэ суох биллибэт көмүүтэ дьон быһаарыт. Мин бу дивизия туһунан сибидиэнньэни хомуйан баран, төһөнөн билэн истэҕим аайы, ити Тума этиитигэр сүрүүргүүр санаам эбиллэн истэ.

364-с дивизия Омскайга таһылыбыт. Бастаан резервэҕэ, онтон наар кимэн кириргэ сылдьан таһаарылаахтык сэриилэспит дивизия эбит. Пинаевы Горки түбэтигэр улахан сэрии буолбатах сирэ, медсанбаттар турбут сирдэрэ дириллэр. 1942 сыллаахха сэрии буолбут картатын көрдөххө да оннук. Оннук эбит буоллабына, медсанбат тоһо дөкүмүөн хаалларбакка дьонун көмөттөнөн баран атын сиргэ барда. Ытылыбатах Кыһыл Армия ботуруоннарын чинчийдэххэ, 1942 сыллаах оһонуктар. Оттон көрдөһүн түмүгэр булуллубут ытыллыбыт ыһыммэтэр Мосиз винтовкатын, биһиги Мосин винтовкабыт гильзалара, таанканы ытар саа ытыллыбыт гильзалара, 76 мм, 45 мм пушкалар гильзалара даталара биир да кыайан көстүбэт. «Сэрии буолбут сирэ» диир сиртэн буллубут Токарев бинтиэпкэтин чөмөх ботуруоннара эмиэ биир да датаны көрөр туруктаах суоҕа, сэрии иннинэ оһонуллубут красноармеец каскага, эсэсовец плащ палякатын тимэҕэ, ыһыммэтэр ракетатын гильзата булуллуута эмиэ эбии толкуйга түһэрэллэр. 1942 сыл кулун тутар ыйга тыылга тоһо сэрии буолла дьон ыйытык үөскүүр.

Итини барытын ырынгалаан бараммын, бу арааһа 1941 сыллаагы куотуу саҕана оһонуллубут көмүү буолуон сөп эбит дьэһиптин баҕардым. Ити сабаҕалааһын эрэ. Сабаҕалааһын чэхчы буоларыгар бука элбэх чинчийэр үлэни оһорору эрэйэн эрдэҕэ. Баҕар ити сабаҕалааһыммын луоска үлтүркэйигэр суруллубут «Клешнев», «Огузенко» дуу, «Гузенко» дьон дуу, фляга хаппаҕар суруллубут

«Шишкинов» дуу баҕар тугу эмэ арыыһахтарын сөбө буолуо.

Бу түбэнэн ити 364-с стрелковий дивизия кэлин ааспыт буолуон сөп. 2-с гвардейскай стрелковий куорпус кэлэн ааспытын бири туһунан гвардейскай значоктар көстүүлэрэ, иккиһинэн С-60 тыраахтыр гусеницатын звенота (С-60 тыраахтырдар куорпуснай артиллерияны эрэ соспугтара) эмиэ көстүбүтэ туһунан ыйытыктары толкуйдары үөскэтэр. Көмүү сириттэн чугас собуруу энэргэ икки эрээтинэн оһонуллубут, арҕаа уонна илин диэки барылаах кынаттардаах траншеялар бааллара туһугар эмиэ бири таабырын. Тоһо, ыһыммэтэр киэннэрэ дуу, биһиги сэриилэрбит траншеялара дуу эмиэ быһаарыны эрэйэллэр. Субу-субу сөмөлүөт үлтүркэйдэрин булуу, сөмөлүөт пушкатын 20 мм, 37 мм гильзалара көстүүлэрэ үөһө халлаанга кыргыһылары туһонуллурлар. Ити биһиги чинчийбит сирбитигэр чуолаан Кыһыл Аармыйа сөмөлүөттэрин тобохторо элбэҕэ эмиэ дыкты. Ыһыммэт сөмөлүөтүн тобоһун арай лааһырыт таһыттан булбуппун.

Разведкабытын хамандыырбыт «свободная разведка» дьон ааттыр. Ол аата «көнүл разведка» дьон буоллаҕа буолуо. Сахалыы истэргэ хайдах эри, онон көннөрү разведка диһиһин. Разведка түмүгүнэн бэрт элбэх сэдэх тэриллэри буллубут. 30-ча сыл дьарыгырыт Олег Александрович, 25 сыл дьарыгырыт Игьорь Григорьевич хаһан да көрбөтөхпүт дьон сэргииллэрэ элбэх этэ. Холобура: салаат бэйэтэ оһостубут курууска, эмалированнай луоска, испиискэ коробкатын суруктаах, уруһуйдаах хаата, алюминий тараах, өстүөкүлэ чэрэниилэ иһитэ, омук пепельницата, аһалын киһи дьэбигис таайбат өстүөкүлэ оһонуга о.д.а. бааллар. Бүтэнигэр разведкабытыгар наһаа таһаарылаахтык үлэлэтибит дьон түмүк оноруум. Өссө арыый кэнгээн көрдөһүпүт буоллар, булумньубут элбиэ этэ, өссө туюх-туюх түмүккэ кэлиэ эбиһит буолла дьон холотобутун дуу, баҕа санаабытын дуу этэн разведканы түмүктүөххэ.

К.В. ВАСИЛЬЕВ,
АНО «ПВМП в РС(Я)» салайааччыта.
Б/тел. 8-967-910-64-12; 8-914-264-08-10.

Айар кут

1964 сүл. Алтынны сангата. Ол күнүн мин 4 -с кылааска үөрэнэрим. Дьөгүөрөп Кириинэ эбэтин кытта, сүппүт борооскуларын көрдүү баран баран, муммуттара хаһыс да күнэ буолла.

Кириинэ миигиттэн биир сүл аҕа, алтыска үөрэнэр. Кинилиин биһиги бары табаарыстыы этибит. Бииргэ оонһуурбут, моҕотойдуурбут. Сааһыгар сөбө суох оттомноох, өйдөөхтөйдөөх, көрсүө-сэмэй уол этэ.

Эбэтинээн иккэйэбин ололлоро. Эбэтэ сэттэ уончалаах сүрдээх эйэбэс эмээхсин. Кинилэргэ киирдэпитинэ, оҕом табаарыстара кэллилэр диэн, өрүү чэйдэтэн, кэпсэтэн таһаарара.

Аҕалара Сэргийэйэбис диэн киһи, колхозка сүтүтүура. Колхозтар бөдөнсүүүлэригэр кэргэнинээн, икки кыра уолларынаан Марха дэриэбинэтигэр көспүттэрэ. Кириинэ эбэтинээн Чуукарга хаалбыттара.

Муммут күннэрин сарсыныттан дэриэбинэ дьоно, оскуола улахан кылаастара учууталларын кытта көрдөөһүнү туруммуттара. Сүппүт борооскуларын көрдүү Хаастыыр диэки барбыттат диэн сурах баара.

Хаастыырынан, Хомустааҕынан, ол диэки ойурдарынан элбэх киһи тараахтаан, хас да күн көрдөөбүттэрэ да, ууга тааһы бырахпыт курдук. Хаар түһэн, онон-манан туртайда, түүнүн сүрдээх тымныылар түстүлэр. Нэдиэлэ курдук көрдөөһүн туох да түмүгү аҕалбата. Бу тымныыга, халтан таҕастаах барбыт дьон иэдэйдэхтэрэ диэн киһи бары айманар.

Муммуттар

Таһаараа ыалбыт эбэлэрэ : - Кириинэ эбэтэ сүрдээх ыксамаар эмээхсин, тонгон-аччыктаан, бу эрэйдэниэхпит кэриэтин ууга түспүтүт ордук диэн баран, ууга киирэн тимириэхтэрин сөп. Баччаанна диэри көстүө этилэр, саатар суоллары, сылдыбыт бэлиэлэрин дьон көрүө этилэр, - диэн биһиги салыннартыыр.

Биһиги эмиз, санаабытыгар, булаайабыт диэн, күн аайы, үөрэхпит кэнниттэн, Хаастыыр эргин баран көрдүүбүт. Ол сылларга куобах мэнээгэ этэ. Сотору-сотору кылбаа маҕан куобахтар ойуккалаһаллар.

Сүппүттэрэ нэдиэлэ курдук буолла. Дэриэбинэ турар-турбат дьонноро бары, аттаах да, сатыы да көрдүүлэр. Сүппүттэрэ сэттис күнүгэр, бүтэһик уруокка үөрэнэ олодохпутуна, директорбыт үөрэн бөҕө киирдэ: "Кириинэ булбуттар, дьыллэригэр аҕалбыттар, этэнгэлэр үһү," - диэн үөрүүлэх сонуну иһитиннэрдэ. "Бараҥныт табаарыскытын көрсүн," - диэтэ.

Доҕорбугун көрсөөрү сүррэккэлэһэн тийдибит. Дьыллэрин таһыгар киһи бөҕө. Күүлэҕэ киирбиһит, уонча кылбаа маҕан куобахтар сыталлар. Бу, көрдөөһүнү сылдыбыт дьонно бэрсибиттэр. Киһи бары үөрэ-көтө сылдыр. Дэриэбинэбит дьоно олус да көхтөөх, үтүө да санаалаах этилэр.

Кирибиппит, Кириинэбит баар, биһигини көрөн мичээрдиир. Кэпсэтээри гыммыппыт, күөмэйэ олох бүтэн хаалбыт, нэһиилэ кыкыныыр. Ырбыта, дьудьэйбитэ диэн сүр.

Эбэтэ эмээхсин дьонго кэпсиир:

- Быһыл идэһэ гыныахтаах тыһаһаспыт сүтэн, онтубугун көрдүү Хаастыырга барбыппыт (5 биэрэстэлээх сир). Ол эргин алаастары көрөн баран, халлаан өссө да эрдэ, Хомустааҕы көрөн кэлиэххэ диэн барбыппыт (8 биэрэстэлээх сир). Онно чугаһаан иһэн, атын суолу тутуһан, олох да муһан хаалбыппыт. Дэриэбинэ туһаайыты манан буолуохтаах диэн, хаам да хаам.

Харагаран, охтубут тиит түөрүллүбүт арбаһын анныгар хоннубут. Ол түүн тонгорон, бабыгыраһа хоннубут. Иккис, үһүс күммүтүгэр мин иннилээн бараммыт хаамабыт-хаамабыт да, суол омонун да курдугу көрбөппүт.

Хата оҕом саатыгар үс иитилээх эбит. Бастагы күн биир бочугураһы өлөрбүтүн үтэн сиэбиппит. Үһүс күммүтүгэр этэ дуу, оҕом барахсан биир хара куртуйаһы бултуйан, үөлэн сиэн, испит бэттэх кэлбитэ. Дьэ уонна, ол кэнниттэн, отонноон энгин сиэбитэ буолан син тыннаах сырыттыбыт.

Түүнэ тымныыта сүр, хахха сири булан, оҕобун кууһан баран, олорбугунан утуйбута

буолан, хонон турабыт. Саатар, былыттаах күннэр тураннар, илиммин-арҕаабын олох бутуйан кэбистим. Атахтарым да эһиннилэр. Сороҕор, сарсыарда ааспыт сирбитигэр төттөрү тийэн кэлбит буолабыт. Онон-манан хаардаах буолан, атахпыт суола син көстөрө. Олох ыксаан, ыгылыһан бардым. Саатар оҕобун илдэ кэлэммин, бэйэм эрэ эбитим буоллар, улахан кыкыраастыа суох этим. Бэринэн да кээһиэхпин сөбө.

Төрдүс күммүтүгэр, хаама сатаан баран, оҕобор эттим:

- Чэ тоҕойум, аны эн сирдээ, эн ыйааһын-дьылдан билиэ, киһи буолуох буоллаххына, дьонноох сиргэ тахсыахпыт, айан суолун булуохпут, - диэтим уонна оҕобун бастаттым. Оҕом мин бара сатыыр сирбиттэн олох атын хайысханы тутуста. Онтон ыла кинини эрэ батыстым. Уонна дьэ, сэттис күммүтүгэр айан суолугар таһыстыбыт.

Онно, суол кытытытыгар хаамаар сэннэ бүтэн, эстэн-быстан тиит төрдүгэр олодохпутуна, бу Уйбаан барахсан, аттаах кэлэн, күн-ый буолла, - диэн баран, Сэллэттэ Уйбаан диэки махтамытты көрдө.

Уйбаан оччолорго отуччалаах, кыанар-хотунар киһи этэ. Дэриэбинэттэн үс көстөөх Чачана диэн күөлгэ үүтээн туттан, от оттоон, бултаан олохсуйан олороро. Ол күөлү, кини тулатынааһы сирдэри, Чуукардар

билигин Сэллэттэ Сирэ диэн ааттыллар. Күөлүгэр чугаһаан иһэн булаттаабыт. Өскө ол суолу сыһа түспүттэрэ буоллар, отой даҕаны үрэх бастарын диэки бара туруохтара эбит.

Табаарыспыт Кириинэ оскуоланы бүтэрэн, Хабаровскайдааһы үрдүкү-партийнай оскуолаҕа үөрэммитэ. Онно үөрэнэ сылдьан, бииргэ үөрэммит эдэркээн нуучча кыһын батыһыннан кэлэн, ыал буолан, Нурба Үөдэйигэр биригэдьириинэн ананан үлэлээбитэ. Икки оҕоломмуттара. Аҕыйах саҕалаах, көнө сүрүннээх, сайлар үлэҕэ дьөбүрдээх биригэдьиридэрин олохтоохтор сөбүлээбиттэрэ.

Онно хас да сүл үлэлээн баран, Нурбаҕа көһөн киирэн иһэн, хаарыан доҕорбут массына саахалыгар түбэһэн, олохтон туораабыта.

Кириисэ бэйэтин лаппа кыанар уол этэ. Оскуола улахан кылаастарыгар үөрэнэ сылдьан көңүл тустууга хаста да оройуонна, Бүлүү зонатыгар чемпионнабыта. Бииргэ үөрэнэр табаарыстарынын Федоров Алексейы, Илларионов Иваны кытта бардылар да бириистээх миэстэни ылаалара.

Кириисэ турникка аңар илиитинэн уонтан тахсага тардынарын сөҕө көрөр этибит.

Бииргэ оонһоон улааппыт, оҕо сааһым доҕорун Егоров Григорий туһунан ахтан-санаан аастым.

Абаҕаа. 16.02.18.

Word search grid with 10 columns and 15 rows. Includes words like 'Военно-морской корабль', 'Орудие ближнего боя', 'Шайка злых собак', etc. Includes images of a broom and a marmot.

 Центр ГИМС напоминает

Безопасность детей во время каникул

Для школьников начинается период осенних каникул. Это означает, что у ребят появится много свободного времени, которое нужно провести не только интересно, но и безопасно. К сожалению, не все родители могут организовать их досуг – чаще всего дети оказываются предоставленными самим себе.

Недопустимо проверять на прочность первый лед, это несет смертельную опасность! К сожалению, многие дети любят выходить на лед ради забавы. Опасно находиться непосредственно вблизи воды, особенно на крутых склонах, можно поскользнуться и упасть в холодную воду. Статистика показывает, при падении в воду шансы выбраться ребенку самостоятельно минимальны. Ледяная вода моментально сковывает движения, одежда начинает тянуть ко дну, дети от испуга и ужаса теряются.

Обязательно расскажите ребенку о телефонах экстренных служб, позвонив по которым ребенок, попавший в сложную ситуацию, будет сориентирован специалистом о дальнейших правильных действиях. Такой список телефонов должен лежать в доме на видном месте. А еще лучше выучить наизусть: телефон службы спасения – «101», единый номер вызова всех экстренных служб – «112».

Родители должны обязательно знать, куда направляются дети и как планируют проводить время. Чем чаще родители, бабушки и дедушки будут напоминать ребенку о простых правилах безопасного поведения, тем больше вероятность, что он их запомнит и научится правильно вести себя в той или иной ситуации. Помните: обеспечение безопасности, сохранение жизни и здоровья детей – главная обязанность взрослых!

Вилуйское отделение Центра ГИМС ГУ МЧС России по РС (Я).

 Редакция почтат

Алгыстаах аартыгын дьон махталынан туола турдун!

Биһиги нэһилиэкпит балыһататыгар мин билэрбинэн Анна Васильевна Шеклеина, Анна Ивановна Курбатова, быраастар Евдокия Семеновна Васильева, Октябрина Прокопьевна Кузьмина, Александра Федоровна Алексеева - бары үрдүк ирдэбиллээх, олохтоохтор ытыктабылларын ылбыт дьон үлэлээн-хамсаан аастахтара.

Антоновка олохтоохторо кинилэр эрэллээх илиилэрин иһинэн эмтэнэн, туруктары тупсаран, балыһа кэлэктибин тумус тутталлар. Бу улахан тэрилтэ ханнык да кэмгэ таһымын түһэрбэккэ дьон-сэргэ доруобуйатын харыстаан, көрөн-истэн үлэ үөлүгэр сылдьар. Нэһилиэк бырааһа да, биэкслэ да буоллун - үөс сиртэн уратыта - араас кыһалҕалаах ырыһаҕы барытын эмтииллэр. Манна, биллэн турар, кинилэр билиилэрэ, мындыр кэтээн көрөр дьондара эрэйиллэр.

Төрөөбүт нэһилиэгим эмчитэрин суолларынан билигин да үрдүк билиилээх эдэр үлэһиттэр олоҕуран үлэлии сылдьалларын киһи эрэ үөрэр, хайгыыр. Быйыл сайын дойдубутугар Антоновкаҕа сайылаан тыыммыт кэҕээн сынньанан кэллибит. Айылҕа ситэн турар кэмтэн, сир аһын арааһа ситэн-хотон күндүлүүр кэмнэригэр сылдьыбатахпыт ыраатан дуоһуйа сынньанныбыт. Ол быһыгар сааһыран эрэр дьон доруобуйабыт да мөлтөөн ылбыт түгэннэрдээхпит. Онон Антоновка балыһатын терапевт бырааһыгар Андрей Андреевичка тиийдим. Дьон син элбэх да, быраас суһал көмөҕө

барбытын кэтэһэр эбиппит. Ол олорон быраастарын хайҕаан кэпсэтэллэр: «Эдэр эрээри билиитэ-көрүүтэ киэҥин, кырдыаҕаһы кытта кырдыаҕас, эдэри кытта эдэр», - диэн. Ити кэпсэтиини мин эмиэ өйүүбүн: хас да сыллааҕыта саҕа үлэлии кэллэҕин саҕана эдьийим ыалдьан сыттаҕына хаста да кэлэн барбыттаах.

«Киһиэхэ кыра да наада» диэн мээнэҕэ эпэттэр, сайаҕас майгы ыарыһаха элбэҕи быһаарар, ыалдьара да уталыйбыкка дылы буолар буоллаҕа. Дьэ, онон Андрей Андреевич талбыт идэтин биир утаҕын таба туппут дьон ытыктабылын ылбыт. Билингги кэмгэ компьютер мониторинг мыҥаан олорон кэпсэтэр буоллахтарына, ол да балаһыаннаҕа киһилии кэпсэтиэххэ сөп эбит диэн санааҕа кэллим. Хомойуох иһин, «тон истиэнэни кытта кэпсэтэр» түгэнгэ элбэхтик түбэһэҕин.

Ханнык баҕарар тэрилтэ - салайааччытынан. Ол да быһытынан балыһа кэлэктиибэ нэһилиэнньэҕэ ытыктанар дьон. Билингги хайа да өттүнэн тыҥааһыннаах үйэҕэ киһилии сыһыан атарасыйбарат ханнык диэн санаалаах ытыс саҕа бэлиэтээһиммэр нэһилиэкпит биир тутуу тэрилтэтигэр уопуруан эрэр эмчипитигэр алгыстаах аартыгын дьон махталынан туола турдун диэн баҕа санаанан суруйуубун түмүктүүбүн.

Октябрьской нэһилиэк Бочуоттаах олохтооҕо В. СИВЦЕВА.

 Прокуратура сообщает

Заместитель прокурора Республики Саха (Якутия) Александр Трухин, заместитель руководителя СУ СК РФ по Республике Саха (Якутия) Иннокентий Сивцев, заместитель министра внутренних дел по Республике Саха (Якутия) Владимир Климов проведут совместный личный прием граждан в г. Нюрба Нюрбинского района.

В г. Нюрба руководители правоохранительных органов проведут личный прием граждан

Прием будет проходить 27 октября 2023 год с 10 час. 00 мин. в режиме видеосвязи по предварительной записи по адресу: г. Нюрба, ул. Ворошилова, д. 12.

Предварительная запись на указанный личный прием осуществляется по номеру: 8 (411-34) 2-32-74.
Пресс-служба прокуратуры республики.

По представлению прокурора района ликвидированы несанкционированные свалки на территории Нюрбинского района

Прокуратурой Нюрбинского района проведена проверка исполнения законодательства в области обращения с отходами по факту образования несанкционированных свалок площадью более 580 м² на территории МО «Город Нюрба», МО «Октябрьский наслег».

Установлено, что в северной окраине города Нюрба, рядом со взлетно-посадочной полосой аэропорта по географическим координатам 63°29'26.98 с.ш. 118°32'33.00 в.д., также на восточной окраине села Антоновка по географическим координатам 63°28'19.15 с.ш. 118°43'24.26 в.д. выявлены несанкционированные места размещения твердых бытовых отходов.

Рассматриваемые земельные участки относятся к категории земель сельскохозяй-

ственного назначения, режим которых не допускает использования их в целях размещения отходов. Муниципальными властями никаких мер по очистке территории не принималось, на свалке продолжалось неправомерное размещение отходов.

Прокуратурой района по выявленным нарушениям в адрес МО «Город Нюрба», МО

«Октябрьский наслег» внесены представления об их устранении, по результатам рассмотрения которых приняты реальные меры по ликвидации свалки и последствий загрязнения, 2 должностных лица привлечены к дисциплинарной ответственности.

Прокуратура Нюрбинского района.

Астрологический прогноз на 30 октября-5 ноября

ОВЕН (21.03-20.04).

Интересный период с точки зрения финансов и работы. Если появится неожиданная возможность в профессиональной сфере, следует ухватиться за нее. В сфере чувств придется принимать важное решение.

ТЕЛЕЦ (21.04-21.05).

Вы вновь обретете хорошую форму и наверстаете упущенное в работе. Установятся хорошие отношения с близкими в семье. Благоприятными будут отношения с детьми.

БЛИЗНЕЦЫ (22.05-21.06).

Ваши действия в карьерном росте будут эффективными. Хороший момент для новых контактов и знакомств. Обострится интуиция. Отношения с близкими встанут на первое место.

РАК (22.06-23.07).

У вас будут неплохие отношения с партнерами. Ожидает сюрприз в сфере чувств. К концу недели разрешатся ваши финансовые проблемы. Здоровье не доставит хлопот.

ЛЕВ (24.07-23.08).

Вам сделают интересное предложение, но вы будете долго колебаться перед принятием верного решения. Середина недели особенно благоприятна для ваших дел. Возможна неожиданная встреча.

ДЕВА (24.08-23.09).

Смело беритесь за реализацию сложных дел, как на работе, так и в личной жизни. Но хорошо подумайте, прежде чем действовать. Ваши близкие продемонстрируют вам знаки признательности и любви.

ВЕСЫ (24.09-23.10).

Вы полны энтузиазма и доброй воли, чтобы активизировать свои усилия. Обострится ваша интуиция. Воздух наполнен страстью. Семья всегда поддержит вас.

СКОРПИОН (24.10-22.11).

У вас нет чувства реальности, вы витаєте в облаках и это раздражает ваших близких. Ваша интуиция поможет избежать финансовой ловушки. В качестве награды получите то, о чем долго мечтали.

СТРЕЛЕЦ (23.11-21.12).

Новые встречи, контакты поддержат ваше профессиональное продвижение. Укрепите ваши деловые отношения. Ваши любовные и дружеские отношения будут интенсивными.

КОЗЕРОГ (22.12-20.01).

Сохраняйте спокойствие, несмотря на агрессивное поведение коллег. Вы встретите людей, которые помогут вам в будущем. В семье никаких проблем не возникнет.

ВОДОЛЕЙ (21.01-19.02).

Предоставятся новые возможности на работе, и вы ими воспользуетесь. Ваши действия будут благоприятными для улучшения материальной сферы жизни. Семейная жизнь подвергнется испытаниям.

РЫБЫ (20.02-20.03).

Социальная жизнь будет очень богатой, также и в профессиональной сфере. Вы сделаете небольшую брешь в вашем бюджете. Найдете рецепт для обретения хорошего настроения.

2023
ГОД ПЕДАГОГА И НАСТАВНИКА

Педагог уонна наставник сылын биир бэлиэ түгэнинэн Нурба улууттан иитэччи «Воспитатель года-2023» республикатаабы профессиональной күрэххэ эрэллээхтик кыайан, дойду таһымыгар Воронеж куоракка Саха Сириин көрдөрөн, идэтигэр бэйэтин инновационнай туттууларын билсиһиннэрэн кыттан кэлиитэ буолар. Ол Владислав Егоров, Антоновкатаабы «Ромашка» уһуяан педагога.

 Педагог уонна наставник сыла

"Ромашка" уһуяан сэргэх олобуттан

Улуус уһуяаннарын салайааччыларыгар, төрөппүттэргэ иитиллээччилэр ырыа бэлэх ууналлар.

«Ромашка» салайааччыта Егор Кириллович Егоров, 59 үлэ-хиттэн 27-тэ педагог, бары кэриэтэ үрдүк үөрэхтээхтэр. Уһуяан 3 корпустаах, 9 группанан араас 160 оҕо баар, толорулар. Ханьнык баҕарар уһуяанга курдук араас хабааннаах күрэхтэргэ, тэрээһиннэргэ иитэччилэр, иитиллээччилэр ситиһиллээхтик кытталлар. Улуус иккис улахан уһуяаныгар манна эрэ доруобуйаларыгар хаачахтаах оҕолорго биир анал группа баар. Быйылгы сылга үөрэх министрствота үбүлээһининэн 1 мөлүйүөгүнэ тустаах оборудование ылынан тураллар.

Икки күн кинилэргэ ыалдыгытаатыбыт, тэрээһиннэригэр сырыттыбыт. Ол курдук, улуус

уһуяаннарын салайааччыларын ыныртыаан дойду таһымнаах күрэххэ кыттыгы опытын, автордар ааттарын ыйан туран 89 субъектан (ол аата Россия барыта) 15 лауреат мастер-класстарын технологияларын төгүрүк остуолга Владислав Аркадьевич бэйэтэ, уһуяан методиста Любовь Николаевна Михайлова, логопед Христина Александровна Захарова сырдатылар. Ити 89 кыттааччытан үһэ эрэ эр киһи. Кыттааччылары жребий быһытынан 10 группаа арааран баран талаллар. Владислав Аркадьевич группатыгар эр киһи кол-

легатынаан түбэспит, ону тэнэ конкуренция да күүстээжинэн финалга төһө да тийбэтэр, сылдыһыт хамаандатынаан сырыттан үөрэн, элбэҥи билэн кэлбиттэр. Тэрийээччилэр, эксперттар биһиги регионмут оҕо итиитигэр инновационнай көрүүтэ, робототехника төһө эмит сайдыылааҕын бэлиэтэббиттэр. Итини ааһан киһи куораттар, инники күөнгэ сылдьар регионнар кытары сэнэриббиттэр. Холбур, сотору кэминэн опыт үллэстэ Санкт-Петербурктан коллегалардын вебинар былааннанан турар. Улуустаабы үөрэх управлениетыттан кыт-

тыны ылла дошкольной отдел салайааччыта Евдокия Васильевна Кириллина. Дойду таһымнаах күрэххэ кыттыгы күүс-көмө буолбуттар үгүстэр, бастакы учарат улуус уһуяаннарын салайааччылар уонна коллективтара. Егор Кириллович махтал суруктары туттартаата уонна бу көрсүһүү кэлэр кыттааччыларга көмө быһытын туһанарга наадалаах буолуо диян санааттан тэрелибиттин эттэ.

Салгыы сылдыһыт тэрээһиммит уопсай төрөппүт мунһаа буолар. Ирдэбил быһытынэн кэлбиттэр бары бэлиэтэнэллэр. Онтон сөхпүт-махтайбыппыт диян сылга иккитэ буолар уопсай төрөппүт мунһаабын «Ромашка»-га дойдут, республика, улуус гимнарийдан саҕалыылара. Эбэтэр бу эрэ уһуяанга оннук бутаҕа дуу? Мунһаах элбэх теманы таарыйар уонна олус тэтимнээх. Бу сырыыга кыттыгы ылла баһылык солбуяааччыта Александра Михайловна Иванова, төрөппүттэргэ сааһын ситэ илик оҕо көмүскэллээх буоларыгар Октябрьскай нэһилиэк общественной советын, социальная харалта үлэлэтэр госуодарствоттан көмө быһытынэн соцконтракт туһунан кэпсээтэ. Эрдэ группаларын мунһаахтарга кирибит ыйытыктары түмэн салайааччы барытыгар сииһили эппиэттир.

Саҕа уһуяан тутуутун эмиэ сураһаллар эбит. Тутулла турар клуб таһыгар 2027 сылга дияри 150 миэстэлээх тутуу былаанна баар. Методист Любовь Николаевна дойду үрдүнэн патриотической иитиигэ, үлэнэн иитиигэ болҕомто ууруллар буолбутун, программага туох уларыһы киирэн билсиһиннэрдэ, логопед Христина Александровна, психолог Ксения Николаевна Дмитриева дьарыктар тустарынан сырдатылар, төрөппүттэргэ субэ биэрдилэр. Түмүккэ төрөппүт комитетын председателин талыы буолла. Иккис күнэ кэлэн үлэ-хиттэр ГТО туттарыларын көрдүбүт-ииттибит. Оформлениелара номнуо уларыһан сарсыарда өттүгэр дияэ кэргэн күрээ ытыллыбыт. Үөрэн-көтөн улахан, иллээх коллектив дияэ иһинээҥи түөрт көрүгү туттардылар, саас салгыаһыт дииллэр. Саастарын үс бөлөххө арааран сурук туттараһынаах түмүк таһаарбыттар. Ити курдук идэлэригэр көрдөрүүлэрин эрэ буолбакка, эт-хаан өтүнэн сайдыыларын эмиэ көрүнэллэр, үлэ-хиттэр коллектив быһытынан түмсүүлэригэр болҕомто уураллар. Ити курдук туораттан көрдөххө, төрөппүттэр, оҕолор, үлэ-хиттэр да уһуяаннарын олус сөбүлүүлэр.

Октябрьскай нэһилиэк дьаһалтатын пресс-сулууспата.

Өр сылларга биригэ үлэлээбит техникескэй лицей аҕаар туруутугар улахан сүнгэн оруоллаах, аҕам саастаах кэллиэгэбит
Валентина Дмитриевна ЕЛЕГЯЕВА
ыарахан ыарыттан күн сириттэн барбытынан кэргэнигэр, оҕолоругар, сиэннэригэр, аймактарыгар дириг кутурҕаммытын тиэрдэбит.
А.Н. Чусовской аатынан Нурбатаабы техникескэй лицей кэлэктиибэ.

Медицинскэй наука доктора, ЯГУ (СВФУ)-га тиис быраастара үөрэнэр салаалара аһылларыгар улахан үтүөлээх, айылҕаттан айдарылаах, норуот билиинитин ылбыт, эһэлэрэ отоһут Ороһу-Энгизтэй кырдыбастан утум тардан быраастар династияларын – Филипповтар бас-көс киһилэрэ, бары өттүнэн дэгиттэр талааннаах стоматолог быраас, элэҕкэй, эйэҕэс майгылаах, дириг толкуйдаах, аймак-билэ дьонугар амарах сылаас сыһыаннаах истинник саныыр бырааппыт
ФИЛИППОВ Семен Викторович
бу дьыл алтынньы 19 күнүгэр Орто дойдуттан барбытынан кэргэнигэр Роза Дмитриевнага, уолугар Станиславка, эдьиийигэр Мираҕа, балтыларыгар, быраатыгар Иннокентийга дириг кутурҕаммытын тиэрдэбит. Бырааппыт Сэмэн барахаммыт биһиги баарбыт тухары, сүдү сүгүк буолан сүрэхпитигэр-быарбытыгар ингэн сылдыһаҕа.
Мэнгэдьктэн эдьиийэ, күтүгэтэ Миитэрэйэптэр.

Күндү бырааппыт, убайбыт Чуукартан төрүттээх Дьокуускай к. олохтооҕо, «Доктор Филиппов» ГБУ Саха сирин РАМН Сибиридээҥи салаатын лаборант-чинчийээччитэ, врач-стоматолог, «Стоматология» отделениетын декана, айылҕаттан талааннаах быраас
ФИЛИППОВ Семен Викторович
эдэр сааһыгар командировкаҕа сылдьан соһуччу олохтон туораабытынан кэргэнигэр, оҕолоругар, биригэ төрөбүттэригэр дириг кутурҕаммытын тиэрдэбит.
Аймактара Нурбаттан Олесовтар, Васильевтар, Дьокуускайтан Ивановтар, Өгөлдөһөтөн Алексеев, Малдыаҕартан Андреевтар, Ивановтар.

Күндү убайбыт, таайбыт, абаҕабыт, СӨ норуотун хаһаайыстыбатын үтүөлээх үлэһитэ, РФ профтех-үөрэхтээһинин туйгуна, Неболсин аатынан норуоттар икки ардыларынааҕы бириэмийэ лауреата, В.М. Членов аатынан Дьокуускайдаағы индустриальной-педагогической колледж бэтэрээнэ
ИЛЬИН Роман Иванович
ыарахан ыарыттан олохтон туораабытынан оҕолоругар Артем Романовичка, Екатерина Романовнага уонна сиэннэригэр дириг кутурҕаммытын тиэрдэбит. Аһыгытын тэнгэ үллэстэбит.
Биригэ төрөбүт бырааттара Александр, Юрий Ивановичтар, элбэх биригэ төрөбүттэрин оҕолоро уонна сиэннэрэ.

Диригник убаастаыр киһибэр Артем Романовичка тапталлаах аҕата
ИЛЬИН Роман Иванович
олохтон барбытынан бары чугас дьонугар, аймактарыгар дириг кутурҕаммын тиэрдэбит.
Наталья Герасимовна.

Сүлэ нэһилиэгин олохтооҕо, өр сылларга Сүлэтээҕи ветучасткага үтүө суобастаахтык бэтэринээринэн үлэлээбит
НИКИФОРОВА Тамара Егоровна
бу дьыл алтынньы 21 күнүгэр ыарахан ыарыы кэнниттэн Орто дойдуттан барбытынан уолугар Павелга, биригэ төрөбүттэригэр, аймактарыгар дириг кутурҕаммытын тиэрдэбит.
«Сүлэ нэһилиэгэ» МТ дьаһалтата.

Сүлэ ветпуунугар өр сылларга үтүө суобастаахтык бэтэринээринэн биригэ үлэлээбит Сүлэ нэһилиэгин олохтооҕо
НИКИФОРОВА Тамара Егоровна
бу дьыл алтынньы 21 күнүгэр ыарахан ыарыы кэнниттэн Орто дойдуттан барбытынан уолугар, биригэ төрөбүттэригэр, аймактарыгар дириг кутурҕаммытын тиэрдэбит.
Биригэ үлэли сылдыһыт кэллигэлэрэ Семенова Альбина Ивановна, Афанасьева Раиса Николаевна.

Өр сылларга Сүлэтээҕи бэтэринээринэн пуунга бэтэринээринэн биэрсэринэн үлэлээбит кэллиэгэбит, бэтэрээммит
НИКИФОРОВА Тамара Егоровна
бу дьыл алтынньы 21 күнүгэр уһун ыарахан ыарыытан күн сириттэн букатыннаахтык барбытынан уолугар, аймактарыгар дириг кутурҕаммытын тиэрдэбит.
Нурбатаабы бэтэринээринэн Управление кэлэктиибэ, бэтэрээммит, профкома.

Хаҥалас нэһилиэгин олохтооҕо
ЕГОРОВ Петр Николаевич
уһун ыарахан ыарыытан күн сириттэн кэрэммитинэн тапталлаах кэргэнигэр, оҕолоругар, сиэннэригэр, аймактарыгар, чугас дьонугар, доһотторугар дириг кутурҕаммытын биллэрэбит.
«Хаҥалас нэһилиэгэ» МТ дьаһалтата, Хаҥалас нэһилиэгин депутаттарын Сэбиэтэ, «Алгыс» дьахтар түмсүүтэ.

Күтүөппүтүгэр Афанасий Сергеевичка, кини ийэтигэр Виктория Афанасьевнага аҕата, кэргэнэ
МАТВЕЕВ Иван Куприянович
соһумардык күн сириттэн барбытынан кутурҕаммытын тиэрдэбит.
Мополовтар дьиз кэргэттэрэ.

«Нурба»
Главный редактор
ПЕТРОВА Лена Ивановна

Газета зарегистрирована в Управлении Федеральной службы по надзору в сфере связи, информационных технологий и массовых коммуникаций Управление Роскомнадзора по Республике Саха (Якутия). Регистральный номер ПИ № ТУ14-00551 от 03.06.2020 г.

Адрес редакции: 678450, РС(Я), Нюрбинский район г. Нюрба, ул. Ленина, 37.
redakcia06@mail.ru
Телефоны: менеджер по рекламе: 2-33-32, +7-914-300-01-37

Отпечатано в редакционно-компьютерном комплексе редакции, типографии газеты «Нурба-Огни Нюрбы». Время подписания в печать по графику: 17.00, фактически: в 16.30. Объем 3 печ. л. Индекс ПИ 988. Тираж 683. Цена 38 руб. Газета выходит 1 раз в неделю: по четвергам на якутском (русском) языках. За содержание рекламы, объявлений и писем отвечают рекламодатели и авторы. Мнение автора не всегда совпадает с мнением редакции.

Больше информации на сайте